

LIJEVI ŠTEFANKI, svetište kapelice Sv. Jurja nakon restauriranja 1984.

Hegedušića 1963–69. Poslije monokromnih slika u tamnim tonovima opredjeljuje se za boju kojom izražava svjetlosne i prostorne dojmove. Analitičkim pristupom gradnji geometrijskih oblika blizak je minimalizmu i novoj apstrakciji (*Ravnoteža u kvadratu*, 1976; *Sjećanje na Maljeviča*, 1980). U posljednje vrijeme radi crteže tušem, jasnih obrisa i naglašena ritma. — Samostalno je izlagao u Zagrebu 1977, 1980. i 1990. Bavi se grafičkim oblikovanjem i fotografijom.

LIT.: *Ž. Sabol*, Fedor Ličina (katalog), Zagreb 1977. — *Z. Poznić*, Fedor Ličina (katalog), Zagreb 1980. — *T. Maroević*, Crteži Fedora Ličine, Republika, 1990, 5–6. K. Ma.

LIČKI OSIČ, naselje nedaleko od Gospića. U zaseoku Novosalijske nađena nekropola od osam zemljanih tumula (humaka). Ispod zemljana plašta tumula nalazila se jezgra od većega, neobrađena kamenja, u sredini koje je bila pravokutna kamena konstrukcija groba s kosturom jedne osobe. Najvažniji nalaz, bojna sjekira u tumulu broj šest, ima cjevasti tuljac za nasadivanje (inačica tipa Krtinov); po njoj se nekropola datira u prijelaz od ranoga na srednje brončano doba (← XVI. do ← XV. st.).

LIT.: *R. Drechsler-Bižić*, Istraživanja tumula brončanog doba u Ličkom Osiku, VjAM, 1975. — *Ista*, Srednje brončano doba u Lici i Bosni, u knjizi: Praistorija jugoslavenskih zemalja, IV, Sarajevo 1983. R. D. B.

LIČKO LEŠĆE, selo nedaleko od Otočca u Lici. Na neutvrđenoj gradini u *Gornjemu Lešću* nađeni su tragovi japodskoga naselja (keramika, dijelovi pokretne glinene peći), a u podnožju gradine pećina s nalazima kasnoga brončanoga i starijega željeznoga doba. Iz rim. doba su natpisi i arhit. ulomci (postolje kipa cara Decija). Odavde potječu dvije velike brončane naušnice iz starohrv. doba (IX–X. st.) s četiri jagode, ukrašene filigranom. — Župna crkva Sv. Marije jednobrodna je barokna građevina (1786) s poligonalnim svetištem uz koje je sakristija; zvonik se diže iz glavnoga pročelja. U crkvi su očuvani oltari, kanonske ploče, propovjedaonica, krstionica, kalež, ukrašeni rokoko motivima; rijetkost na području Like. — Nedaleko od Lešća ostaci srednjovj. *Karingrada*: u liticu je uzidana polucilindrična kula s dva spojna zida.

LIT.: *Gj. Szabo*, SG. — *Z. Vinski*, Starohrvatske naušnice u Arheološkom muzeju u Zagrebu, SHP, 1949. A. Ht. i R. D. B.

LIJEVA BARA, arheol. lokalitet kraj Vukovara, s nekropolama iz prapovijesti i srednjega vijeka. Većina pravop. grobova uništena je srednjovj. nekropolom, a prema pronađenoj keramici (posude s visokim vratom, zdjele većinom kanelirane) i kovinama (spiralni brončani ukras, prsten, fibule) nekropola se datira u mladi period kulture žarnih polja ← IX. do ←

VII. st. Pronađeno je i nekoliko skeletnih ilir. grobova halštatskog perioda i kasnolatskih paljevinskih grobova. Slav. nekropolu sačinjavaju grobovi na redove (437) s mnogobrojnim i raznovrsnim grobnim priložima (naušnice, ogrlice, narukvice, prstenje, igle). Nalazi pripadaju bjelobrdskoj kulturi a datiraju se u vrijeme od prve pol. X. do poč. XII. st.

LIT.: *Z. Vinski*, Ausgrabungen in Vukovar, Archaeologia Iugoslavica (Beograd), 1959. R.

LIJEVI ŠTEFANKI, selo na rijeci Kupi, Z od Siska. U drvenoj kapelici Sv. Jurja iz XVIII. st. pučke ornamentalne slike na stijenama (između 1720–30). Oltar iz 1725. Kapelica oštećena u agresiji na Hrvatsku 1991.

LIT.: *D. Cvitanović*, Turapoljske ljepotice, Kaj, 1974, 5–6.

LIKAN (HAUEISE), **Gustav**, slikar (Srb u Lici, 1. V. 1910). Slike je potpisivao nadimkom *Likan*. Učio slikarstvo u Zagrebu 1928. kod R. Auera, od 1929. na Akademiji u Münchenu gdje je diplomirao 1934. Bio je na studijskim putovanjima u Italiji, Francuskoj i Nizozemskoj. U Zagrebu je od 1938. imao slikarsku školu; 1944. odlazi u Austriju; 1948. u Argentinu; 1959. u SAD. Od 1960. profesor na Akademiji u Chicagu, od 1967. živi u Austinu u Texasu. Na njegovo je slikarstvo presudno utjecao F. Hals. Slika portrete (*Evica*, 1936; *Ivan Meštrović*, 1960), figuralne kompozicije, krajolike, mrtve prirode, životinje i gradske motive (*Zagreb*, 1942). Motive obrađuje lirske, u početku zagasitim, poslije živim bojama; od 60-ih godina razvija vlastitu tehniku u akrilu. Izlagao je na izložbi »Pola vijeka hrvatske umjetnosti« (Zagreb 1938) a samostalno u Zagrebu (1937, 1940, 1941), Splitu (1939), Salzburgu (1948), Buenos Airesu (1949, 1950), Chicagu (1964, 1990) i dr.

LIT.: *Lj. Babić*, Umjetnička kronika, Obzor, 29. II. 1936. — *I. Šrepet*, Gustav Likan, Jutarnji list, 1938, 9331. — *V. Kušan*, Likovna kronika, Hrvatska revija, 1940, 5. — *M. Rakovac*, Gustav Likan, HR, 1952, 1. — *G. Gamulin*, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. — *A. Brajder*, Kako sam našao Gustava Likana, Vjesnik, 9. II. 1991. — *M. Peić i B. Rauter*, Zagreb kak imam te rad, Zagreb 1994. V. Fo.

LIKIĆ, Jean, kipar i slikar (Salsigne, Francuska, 1. IX. 1934). Završio Školu za primijenjenu umjetnost u Zagrebu (1956). Njegovi crteži koji se temelje na kiparskoj modelaciji sadrže elemente kubizma. U glini modelira ljudske glave. Samostalno izlagao crteže i kipove u Australiji (Brisbane 1961, Melbourne i Sydney 1962) i u Rijeci (1977, 1980, 1982, 1988), crteže u Rimu (1971) i u Rijeci.

LIMES, utvrđena granica Rimskoga Carstva — sustav fortifikacijskih građevina (zidovi, kasteli, nasipi, palisade), raspoređenih prema konfiguraciji tla i međusobno povezanih vojničkom cestom. Na našem su području očuvani ostaci i tragovi limesa u Istri i uzduž Dunava.

LINDAR, gradić između Pazina i Gračišća u sr. Istri. Izvan naselja je jednobrodna crkva Sv. Katarine, građena krajem XIV. st., pravokutna tlocrta s gotičkim svodom i zidnim slikama, od kojih je jedna (tzv. *Živi križ* — kasnogotički simbolički prikaz otkupljenja) datirana glag. natpisom u 1409. Glavna ulica vodi na trg sa župnom crkvom i zvonikom iz 1906. Četrdesetak metara južnije nalazio se stari zvonik, najvjerojatnije građen na temeljima drevne kule koja je zatvarala utvrdu. Uz ostatke još dviju polucilindričnih kula u Lindaru su se sačuvali dijelovi kuća iz XV. i XVI. st. i loža iz XVII. st. U samome gradu je crkva Sv. Sebastijana i Fabijana — zavjetna gradnja I. Jedrejčića iz 1531, datirana glagoljsko-lat. natpisom na pročelju.

LIT.: *B. Fučić*, »Živi križ« u Lindaru, Istarska Danica (Pazin), 1952. — *Isti*, Istarske freske, Zagreb 1963. Ma. Š.

LIPIK, naselje i termalno lječilište u Z Slavoniji. Natpis u kamenu spominje posvetu terma na području ilir. plemena Jasa rimskom caru Komodu, sinu Marka Aurelija (180–191.) Poslije turske vladavine pripadao je barunu Trenku, a potom ga je Marija Terezija poklonila grofovskoj porodici Janković. God. 1867. kupio ga je Antun Knoll iz Vukovara i počeo izgrađivati kao kupalište. Sagrađio je tzv. veliko svratište, koje tek nekim elementima podsjeća na romaniku, zasnovao perivoj franc. tipa. Otad se L. izgrađivao u ugledno lječilišno mjesto. Teško je stradao u agresiji na Hrvatsku 1991–92.

LIT.: *H. Kern*, Jedna kupelj Lipik i njezine toplice, Zagreb 1877. — *J. Schneider*, Značaj pića i kupanja u lipičkoj mineralnoj vodi, Osijek 1935. — Cultural Heritage of Croatia in the war 1991–92, Zagreb 1993. L. D.

LIPOVAC, selo nedaleko od Vinkovaca. Na položaju *Lučica* crkva Sv. Luke, jednobrodna kasnogotička građevina s kraja XIV. st., sagrađena od opeke, opkoljena šancem. Crkva ima trostrani završetak poduprt potpor-